

De ademhaling van de getijden

Het Waddengebied ademt in en uit, van eb naar vloed, van dag naar nacht, van eten naar gegeten worden. Dat is waar het om draait in de fascinerende documentaire over dit werelderfgoed

Silence of the tides. **🎧** Piet Halma **🎬** Windmill Film

Het is vanwege de coronamaatregelen dat het Internationaal Documentaire Filmfestival Amsterdam (IDFA) dit jaar zonder toeters en bellen, en zonder gasten uit binnen- en buitenland plaatsvindt. Dit festival, uniek in zijn soort, moet het dit keer doen zonder een uitbundige festivalsfeer in en rondom de Amsterdamse theaters. Grote winst echter voor de kleinere filmtheaters in ons land, waaronder Slieker in Leeuwarden, waar de premières nu naartoe verplaatst zijn. Eén zo'n parel is een overweldigend filmportret van de Waddenzee van regisseur Pieter-Rim de Kroon (1955). Hoewel de documentaire pas in het najaar van 2021 in de bioscopen draait, kunnen we dankzij IDFA én corona de filmpremière nu al beleven. In 2003 kreeg Rim de Kroon een Gouden Kalf voor *Hollands Licht*, waarin hij zijn visitekaartje al afgaf van zijn beeldend filmen zonder snelle montages en bibberende camera's.

Wat het commentaar betreft moeten we het hier doen zonder

een David Attenbourough, de Britse bioloog en televisiemaker die met zijn compassievolle stem in vele natuurdocumentaires uitlegt wat we zien. Het enige wat we hier te weten komen is de introductietekst onder de openingsbeelden dat het Waddengebied 500 kilometer lang is (zich uitstrekkende van de Nederlandse Waddeneilanden tot het noorden van Denemarken). En dat het een gebied van 10.000 vierkante kilometer omvat. Verder moet de kijker het allemaal zelf uitzoeken, en dat is winst.

Heel veel vogels

Want er valt heel veel te beleven. Dankzij het bijzondere camerawerk zien we grote oppervlaktes water komen en gaan, waarbij vaak gebruik is gemaakt van *time lapses* (versneld tonen van beelden). En natuurlijk vogels, heel veel vogels; alleen, in kolonies, parend en elkaar bevechtend. Maar er is ook de nodige bedrijvigheid. Zoals van de verkeersleider op de meldpost Brandaris die de getijden in de gaten houdt en een belangrijke adviseur is voor

Dit is een film om te ervaren wat het betekent om te leven

passerende boten in het Waddengebied. Ook komt hij in actie als een boot een mayday uitstuurt. Indrukwekkend is verder de inzet van medewerkers van het NIOZ (Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee) die kanoëten, oftewel strandlopers, ringen, van een zender voorzien en volgen tot hun broedplaats in IJsland. En hoe mooi: ze komen ook terug in beeld als ze zich later weer vertonen op de Wadden.

We zien lammetjes geboren worden, maar ook de realiteit van het slachten van schapen op Texel, inclusief een wel erg heftige scène van het doden en villen van deze dieren. Indruk maken eveneens de schietoefeningen van de Koninklijke Luchtmacht op de Vliehors, met beelden vanuit de cockpit, met de voor veel Friezen herkenbare F-16-straalmotoren-geluiden. Defensie werkte mee aan het in beeld brengen van hoe een korps mariniers vanaf het werelderfgoed het strand bestormt. We zien zwermen vogels opschrikken om even later hun rustplaats weer op te zoeken.

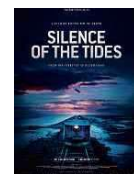
We zien een yogalerares aan het

strand met een groep leerlingen ademhalingsoefeningen doen en zo de getijden nabootsen. Al mediterend ademen zij in en uit, als ware het eb en vloed in hun eigen leven. Dat het leven zelf ook ademt op de getijden beleven we in beelden van een begraafplaats van de Alte Kirche op het Duitse Waddeneiland Pillworm, en even later van de doop van een kind in dezelfde kerk waar de gemeente de predikant nazegt: 'God zegene en behoeude je'.

Midden in de natuur

Zo adem je als kijker mee in deze observerende film. Het geluid (volgens een nieuw Dolby-Atmos concept) doet je fysiek voelen midden in de natuur te staan. Zware orgelgeluiden van het stemmen tot een prelude van Chopin voel je in je lijf, zo dichtbij.

Verwacht van de filmmaker geen kritische film over stijgende zeespiegels, verdwijnende diersoorten of de grote impact van aanspoelend plastic. Nee dit is een film om te ervaren wat het betekent om te leven. Hier is een groots werk verricht.

Docu

Silence of the tides, regisseur Pieter-Rim de Kroon. Te zien in Slieker, Leeuwarden en bij Podium Vlieland. *****/ Een fysieke beleving van een bijzonder natuurgebied.